

[Landbrugsministeren.]

omhandles i Afsnit II og III (*Kyed*: Det staar i Bemærkningerne). Men Venstre foreslaar, at hele Afsnit IV skal udgaa, saa bliver der ingen Penge til Dækning af det, der omtales i § 32, og som Partiet Venstre var gaaet ind paa. ¹¹⁾(*Kyed*: Læs Bemærkningerne).

Anden Næstformand (Ulrich): Det ærede Medlem maa ikke afbryde Taleren.

Landbrugsministeren (Bording): Ja, men det nytter ikke, dersom der ingen Penge er til Dækning. Derfor maa jeg formode, at man enten vil have den Bestemmelse slettet i Lovforslaget eller maa være villig til at skaffe Dækning.

Af de her anførte Grunde maa jeg afvise Venstres Ændringsforslag til Afsnit II og III og om, at Afsnit IV skal udgaa, og jeg skal anbefale at stemme for Fler-tallets og Ministerens Ændringsforslag til Afsnit II og saa til Slut udtale, at jeg, dersom det viser sig, at der ikke kan opnaas Enighed — og til Enighed er der jo ikke megen Udsigt — om Afsnit III om Moratorium og Akkord, dog vil henstille til Overvejelse, om man saa ikke vil gaa med til en Fortsættelse af den Lovbestemmelse, vi fik lige før Jul i den gældende Akkord- og Moratorieordning om, at Anmodning om Moratorium kan fremsættes indtil 1. April 1935. Det er muligt, at den almindelige Landbrugers Stilling er saadan nu, at han kan klare sig og forrente den Førsteprioritet, der staar i hans Ejendom, og det vil sige, at vi ikke behøver at værne ham mod Førsteprioriteten, men det er sikkert i mange Tilfælde saaledes, at Landmænd, selv om de er aldrig saa dygtige og sparsommelige, ikke kan præstere deres Forpligtelser over for deres sekundære Prioritetshavere. Det har man værnet dem imod særlig i Bestemmelsen om, at Anmodning om Moratorium kan indgives til de bestaaende Akkordudvalg. Den Bestemmelses Gyldighed udløber 1. April; hvis man derfor ikke vil gaa med til den nye Lovgivning, som foreslaas her om Akkord og Moratorium, vil jeg henstille, at man gaar med til en Forlængelse af Gyldigheden af den nævnte Bestemmelse.

Hans Hansen (Rørby): Om det Lovforslag, der nu er til, skal vi sige, formelt anden Behandling, foreligger der dette, at det i Virkeligheden er strandet, og at det, man ved denne Lejlighed afgør, er, hvem der har Skylden for, at det er sket; det er

paa en vis Maade en Slags Begravelsestale, man holder over Konverteringen, og for saa vidt er det ogsaa rimeligt, at de Partier, der ikke er udvalgsberettigede, først kommer, efter at Ministrene og de ærede Medlemmer, som er Ordførere for deres Partier, har foretaget Begravelsen og Afgørelsen af Skyldspørgsmaalet. Idet jeg henviser til mine Udtalelser ved første Behandling i November Maaned, hvor vi jo ret indgaaende drøftede Principperne vedrørende Konverteringen og jeg paa min Gruppes Vegne gav Tilslutning til Afsnittene I og III vedrørende henholdsvis Konverteringen og Moratoriebestemmelserne, skal jeg ved denne Lejlighed kun sige nogle Ord om det mislykkede Forsøg, der er gjort paa at opnaa Enighed om Forslaget mellem de 4 store udvalgsberettigede Partier.

Hvad angaar selve Forslaget og dets Hensigt, Rentelettelsen, vil jeg sige, at selv om man kunde opnaa en Nedsættelse af den Rente, som i dette Øjeblik trykker Erhvervslivet, vender Forslaget sig ikke i mindste Maade mod selve de Aarsager, der gør, at Befolkningen efterhaanden er kommet ud i Gældens Hængedynd. Den samme Fejl, som Partiet Venstre har begaaet op igennem Tiderne ved ikke at skabe Mulighed for, at den efterfølgende Slægt kunde faa Fordel af de Fremskridt og alt det nye, der blev skabt, men tværtimod ikke kunde naa andet end at faa omsat Fremskridtet i Gæld, den samme Fejl begaar det radikalsocialdemokratiske Flertal og Regeringen nu. Der er for saa vidt ingen Væsensforskel paa Partiernes Stilling, og der er for saa vidt heller ingen Grund til at græde, fordi dette mislykkede Forsøg nu er gjort. Ser man paa Landbrugets Gældsforhold i Dag, saa ved jo alle Medlemmer af dette høje Ting, at den Rentebyrde af den faste Gæld, som Landbruget har, paa ca. 160—170 Mill. Kr. om Aaret, kun vil blive nedsat med 8—10 Mill. Kr., hvis Konverteringen gennemføres, og selv om jeg ikke underkender dette Beløb, maa vi ikke glemme, at der under det nuværende System i Tilfælde af en Konvertering kun vilde ske dette, at det næste Slægtled, der rykker frem, alle Forhold lige, vil faa omsat denne Besparelse i en højere Gæld i Kraft af den højere Handelspris, og saa kommer den efterfølgende Generation til at sidde med den samme Gæld, som den nuværende Generation sidder med i Dag. Det er denne Blindhed, som jeg vil kalde det, der i Øjeblikket synes at have bemægtiget sig de 4 gamle Partier. Her er ingen Væsensforskel mellem Partiernes

Og naar man nu gør op, hvem der har